

Drásov

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Tišnov

Nadmořská výška: 270 m n. m.

Počet obyvatel: 2 073

Adresa URL: www.drasov.cz

Okres: Brno-venkov

GPS souřadnice: 49.331834N, 16.477990E

První pís. zmínka: 1240 (784 let)

PSČ: 664 24

Historie obce Drásov

První lidé pronikli na Tišnovsko na sklonku starší a na počátku mladší fáze starší doby kamenné.

Řada nepřiliš bohatých lokalit dokládá pohyb lovců velké stádní zvěře, příslušných ke kulturám zvaným micoquien, aurignacien a szeletien. Západně Drásova v poloze Stráž byla nasbírána nespočetná kolekce štípaných kamenných nástrojů - úštěpů, čepelí, škrabadel, drásadel aj., 300 m jihovýchodním směrem se uvádí nález úlomku jádra. Surovinou byl převážně křídový rohovec.

Mladší doba kamenná, neolit, představuje vpravdě revoluční zlom v přístupu člověka k přírodním zdrojům. Člověk přestává být pouhým lovcem, stává se usedlým zemědělcem a pastevcem, začíná své okolí aktivně přetvářet. Sídliště nabývají stálejšího charakteru. Jejich obyvatelé se zabývají také hrnčířstvím, tkalcovstvím a výrobou nejen štípaných, ale i broušených kamenných nástrojů - sekyrek, klínů, mlatů apod. Společnost si ještě uchovává rodový charakter. Předpokládá se, že základní buňku tvořila velkorodina, ve které zaujímá důležité postavení ženská složka.

Ve starším neolitu k nám přichází nové lidstvo, jehož hmotné památky reprezentuje tzv. kultura s lineární keramikou. Právě střepy kulovitých či lahvovitých nádob s rytou výzdobou představují typické nálezy v místech někdejších osad na Tišnovsku. V katastru Drásova byly prokázány v trati U Boží muky západně obce, dále patrně v trati Čebínské a konečně další fragmenty z blíže neznámého místa jsou uloženy v Moravském muzeu v Brně. Následné kultury středního a mladšího neolitu jsou doloženy zatím jen v katastrech okolních obcí.

V období pozdní doby kamenné, eneolitu, navazoval společenský vývoj plynule na neolitické kořeny. Zdokonaluje se technika orby, objevují se měděné zbraně a šperky, vedoucí funkci ve společnosti převzal muž. Na počátku této epochy lze na Brněnsku konstatovat jistý pokles intenzity osídlení, jež opět vzrůstá v závěru eneolitu - v kulturách šňůrové, zvoncovitých pohárů a protoúnětické. Právě z prostředí lidu s keramikou zdobenou otiskem šňůry pochází sekeromlat, nalezený někde v okolí Drásova. Silné kulturní proudění z jihovýchodu ovlivnilo na rozhraní 3. a 2. tisíciletí př. n. l. domácí obyvatelstvo a vyvolalo v život civilizaci doby bronzové. Její hospodářství se příliš neliší od eneolitického, přítomnost nového kovu však znamenal výrazný krok vpřed. Nerovnoměrné zastoupení bronzových šperků a zbraní, jakož i výstavba hradišť svědčí o společenském rozvrstvení na majetkovém základě. Kultury starší a střední doby bronzové, únětickou, maďarovsko-věteřovskou a mohylovou, na katastru Drásova dosud postrádáme, jsou však na Tišnovsku zastoupeny.

V mladší a pozdní době bronzové ovládá střední Evropu půl tisíciletí ritus rozsáhlých žárových nekropolí. Na jižní Moravě se tehdy rozvíjí kultura středodunajských popelnicových polí se svou velatickou

a podolskou fází, na severu souběžně lužická popelnicová pole s fází lužickou a slezkou. Na Tišnovsku nyní sledujeme opětův vzestup koncentrace osídlení. Je důležité, že právě zde probíhal úsek hranice mezi severním a jižním okruhem. Rozsáhlá sídliště lužické a slezské fáze najdeme severně a severozápadně obce v tratích Trávnické, Žďárské a Hřeblo. Mimo jiné se odtud uvádějí žirové hroby s kamenným obložením. Regionální ústředí tohoto lidu mohlo představovat opevněné sídliště v poloze Hradisko u Železného. V trati Trávnické (u parku) byly prokázány sídlištní jámy velatické fáze. Je zde tedy pravděpodobný přímý styk příslušníků obou kulturních zón, jejichž etnicita zůstává nadále předmětem dohadů.

V následné epoše starší doby železné, zvané též halštatskou (podle proslulého naleziště v Rakousku), trvá nadále dvojakost severního a jižního kulturního okruhu. Jižní reprezentuje horákovská kultura, severní plátěnický stupeň lužické kultury. Dobyvačný postup horákovské populace způsobil posun hranice obou oblastí na sever, takže na Tišnovsku se výlučně vyskytuje horákovská kultura. Pro starší období jejího vývoje jsou typické bohaté kostrové hroby, až téměř v závěru se objevují i malá hradiska - z nejbližších lze uvést lokalitu Kuřim - Záruba. V Drásově zatím nemáme přímé doklady tohoto osídlení.

V posledních staletích před počátkem našeho letopočtu byla značná část našeho státního území osídlena prvním i písemnými prameny dokázaným národem, Kelty. V původním územním jádru, kde se keltské etnikum vytvářelo, se v průběhu 5. stol. př. n. l. vyhrotily společenské rozpory natolik, že musely být radikálně řešeny, a to expanzí do okolních i značně vzdálených zemí. Vytváří se svérázná, tzv. laténská kultura, zpočátku charakterizovaná především bohatými kostrovými pohřebišti a neopevněnými osadami. V 1. stol. př. n. l. dosahuje keltská společnost vrcholu. Rozvinutá výrobní základna poskytovala dostatečný nadprodukt k zajištění obživy obyvatel oppid, rozsáhlých, silně opevněných sídlišť. Je pravděpodobné, že i na našem území se Keltové dostali až na sám práh státního zřízení. Svědčí o tom mj. i první mincovní ražby. Jedno sídliště tohoto lidu bylo prokázáno sběrem ve východní části katastru Drásova v trati Díly k Holubovým pod výšinou Homole.

K zániku laténské civilizace dochází za dosud ne zcela objasněných okolností na přelomu letopočtu. Jednou z příčin byl nepochybně postup Germánů. Na jižní hranici pronikají v téže době římské legie. První čtyři století n. l. jsou tudíž ve znamení válečných a mírových kontaktů germánských kmenů a největšího antického impéria. Obyvatelstvo doby římské zanechalo na našem území převážně žárové hroby a početná otevřená sídliště. Ani germánská etnika zde nedospěla k vytvoření stabilního státního útvaru, i když v některých obdobích k tomu měla blízko. Z této epochy pocházejí stopy germánské vesnice v téže trati, kde stávala osada keltská, tehdy v poloze Díly k Holubovým. Roku 1832 při opravě Drásovské kostelní věže byla údajně nalezena mince římského císaře Augusta.

Na počátku následného období stěhování národů v první polovině 5. stol. se předpokládá odchod dosavadního obyvatelstva z našich zemí. Noví obyvatelé žili patrně v těsné závislosti na hunském kmenovém svazu. Po jeho rozkladu protáhli Moravou na přelomu 5. a 6. stol. rovněž germánští Langobardi, v nálezech reprezentovaní kostrovými hroby. Z blízkého okolí Drásova je známé např. z Moravských Knínic a Kuřimi.

Slované pronikli na naše území včetně Tišnovska již v závěru období stěhování národů, ve druhé polovině 6. stol. Nově příchozí, nositelé kultury s keramikou pražského typu, žili v prostých vesnicích a své mrtvé spalovali. K výraznému zrychlení společenskoekonomického rozvoje dochází na sklonku

starohradištního období v 8. stol., což vedlo k vytvoření podmínek pro vznik velkomoravské říše ve věku následujícím. Archeologicky ji představují vedle venkovských sídlišť a kostrových pohřebišť zejména mohutná hradiště s přítomností zděné architektury.

Soustředění slovanských nálezů z 6. - 9. stol. v jihovýchodní části regionu, na katastrech Kuřimi, Moravských Knínic a Malhostovic, prozrazuje směr postupu osídlenců. Nálezy ze Železného dokládají, že již v 9. stol. lze počítat se souvislým slovanským osídlením tišnovské kotliny. Z prostoru Drásova odpovídající nálezy zatím chybí. Venkovské obyvatelstvo v okolí přežívá zánik velkomoravské říše, což dokládají nálezy např. z Hradčan a Sentic. Nárůst osídlení lze sledovat dále v průběhu tzv. mladší doby hradištní, kdy se Morava stala součástí přemyslovského státu. Velká část archeologicky prokázaných sídlišť tohoto období zaniká kolem poloviny 13. stol., což zřejmě souvisí se změnami struktury osídlení na počátku vrcholného feudalismu. Tento závažný proces, charakterizovatelný pojmy kolonizace, přechod na trojpolní zemědělský systém, emfiteuze se podařilo nejnověji doložit i na katastru Drásova. V severní části, jihovýchodně Všechovic, uvádí již indikační skica z r. 1826 polní trať Keblanský a západně odtud lesní enklávu Keblany. Z první získal V. Růžička střepy datovatelné do 12. - 1. pol. 13. stol. Již samo jméno zde naznačuje existenci vsi, založené nejpozději ve 12. stol. Je pravděpodobné, že její zánik se vztahuje k reorganizaci plužiny a zástavby Drásova při přechodu na emfiteuzi ve druhé třetině 13. stol. K ověření této hypotézy bude třeba získat středověké nálezy přímo z obce, či její těsné blízkosti. Z knihy Drásov 1238 - 1988

Katastr vsi ve starém sídelním území vykazuje výrazné stopy osídlení po celý pravěk počínaje starší dobou kamennou, rozsáhlá sídliště s žárovými pohřebišti mladší a pozdní doby bronzové a doby římské se nacházela v tratích sev. a sv. od dnešní osady. Obyvatelům se přezdívalo "murdyjáci" (patrně od citoslovce mordyje), prý pro furiantství a smysl pro pořádek.

V bojích na sev. okraji Brna v dubnu 1945 byl v týlu fronty zřízen v drásovské škole lazaret. V obci bylo pohřbeno asi 25 německých vojáků.

V minulosti byly v okolí Drásova četné pískovcové lomy, ve kterých se těžil červený pískovec jako stavební materiál. V místech dnešního hřbitova bývala dříve obecní cihelna.

Ještě v 19. století byly na katastru obce vinohrady.

Park severně od obce s pramenem zdravotně nezávadné vody (vhodné i pro kojence) vznikl úpravou pozemku zvaného močidla v devadesátých letech minulého století. Hlavně za první republiky byl místem různých oslav, zábav a divadelních představení v přírodě. Po roce 1945 postupně upadal. Prameniště bylo v r. 1994 nově upraveno. Bylo vydlážděno a postavena cihlová stěna s pískovcovou nádržkou na pitnou vodu a čtyřmi bílými plastovými tabulkami s nápisy a letopočty 1981-1994.

